പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 1 (സൃഷ്ടിഖണ്ഡമ്)/അധ്യായഃ 48

ബ്രഹ്മോവാച-.

അതഃ പരം തു വിപ്രർഷേ ചാംഡാലപതിതോ ദ്വിജഃ.

പ്രലപ്യ ച ബഹൂൻശോകാൻജഗാമ കശ്യപം മുനിമ്1.

ഗത്വോവാച മുനിശ്രേഷ്ഠ വദാസ്മാകം ഹിതം വചഃ.

യഥാ പാപാദ്വിമുച്യേഹം മുനിശ്രേഷ്ഠ തഥാ കുരു2.

തമുവാച മഹാതേജാ ഈഷദ്ധാസ്യഃ സമംതതഃ.

കശ്യപ ഉവാച-.

സംദർശനാച്ച മ്ലേച്ഛാനാമുപശാംതോസി വൈ സ്വയമ്3.

ഗായത്ര്യാശ്ച ജപൈർഹോമൈർവ്രതൈശ്ചാംദ്രായണാദിഭിഃ.

സ്മര നിത്യം ഹരേഃ പാദമുപോഷ്യ ഹരിവാസരമ്4.

അഹർനിശം ഹരേർധ്യാനം പ്രണാമം കുരു തം പ്രഭുമ്.

തീർഥസ്നാനേന മംത്രേണ പംകസ്യാംതം ഗമിഷ്യസി5.

തതഃ പാപക്ഷയാദേവ ബ്രാഹ്മണത്വം ച ലപ്സ്യസേ.

വ്രതൈർവൃഷാധികൈർമോക്ഷം നാശയൻകല്മഷം ദ്വിജ6.

മുനേസ്തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ കൃതകൃത്യോഽഭവത്തദാ.

പുണ്യം സ വിവിധം കൃത്വാപുനർബ്രഹ്മത്വമാപ്തവാൻ7.

തതസ്തപ്ത്വാ തപസ്തീവ്രംസ്വർലോകം ചിരമഭ്യഗാത്.

സദ്വൃത്തസ്യാഖിലം പാപം ക്ഷയം യാതി ദിനേ ദിനേ8.

അസദ്വൃത്തസ്യ പുണ്യം ഹി ക്ഷയം യാത്യംജനോപമമ്.

അനാചാരാദ്ധതോ വിപ്ര ആചാരാത്സുരതാം വ്രജേത്9.

തതഃ കംഠഗതൈഃ പ്രാണൈരാചാരം കുരുതേ ദ്വിജഃ.

കർമണാ മനസാംഗേന സദാചാരം സദാ കുരു10.

കശ്യപസ്യോപദേശേന സ വിനീതോഽഭവദ്ദ്വിജഃ.

ആചാരം തു പുനഃ കൃത്വാ തപസ്തപ്ത്വാ ദിവം ഗതഃ11.

അനാചാരീ ഹതോ വിപ്രഃ സ്വർഗലോകേഷു ഗർഹിതഃ.

ആചാരം തു പുനഃ കൃത്വാ സുരലോകേ മഹീയതേ12.

നാരദ ഉവാച-.

പ്രാപ്നുവംതി ഗതിം ലോകാഃ പൂജയിത്വാ ദ്വിജോത്തമാൻ.

ദ്വിജാനാം പീഡനം കൃത്വാ ഗതിം ഗച്ഛതി കാം പ്രഭോ13.

ബ്രഹ്മോവാച-.

ക്ഷുധാ സംതപ്തദേഹാനാം ബ്രാഹ്മണാനാം മഹാത്മനാമ്.

നാർചയേച്ഛക്തിതോ ഭക്ത്യാ സ യാതി നരകം നരഃ14.

പരുഷേണ ക്രോശയിത്വാ ക്രോധാദ്യസ്തു വിസർജയേത്.

സ യാതി നരകം ഘോരം മഹാരൗരവകൃച്ഛ്രകമ്15.

സന്നിവൃത്തസ്തതഃ കീടാദ്യന്ത്യജാതിഷു ജായതേ.

തതോ രോഗീ ദരിദ്രസ്തു ക്ഷുധയാ പരിപീഡിതഃ16.

നാവമന്യേത്തതോ വിപ്രം ക്ഷുധയാ ഗൃഹമാഗതമ്.

ന ദദാമീതി യോ ബ്രൂയാദ്ദേവാഗ്നിബ്രാഹ്മണേഷു സഃ17.

തിര്യഗ്യോനിശതം ഗത്വാ ചാംഡാല്യമുപഗച്ഛതി.

പാദമുദ്യമ്യ യോ വിപ്രം ഹംതി ഗാം പിതരൗ ഗുരുമ്18.

രൗരവേ നിയതോ വാസസ്തസ്യ നാസ്തീഹ നിഷ്കൃതിഃ.

യദി പുണ്യാദ്ഭവേജ്ജന്മ സ ഏവ പംഗുതാം വ്രജേത്19.

അതിദീനോ വിഷാദീ ച ദുഃഖശോകാഭിപീഡിതഃ.

ഏവം ജന്മത്രയം പ്രാപ്യ ഭവേത്തസ്യ ച നിഷ്കൃതിഃ20.

മുഷ്ടിചപേടകീലൈശ്ച ഹന്യാദ്വിപ്രം തു യഃ പുമാൻ.

താപനേ രൗരവേ ഘോരേ കല്പാംതം സോപി തിഷ്ഠതി21.

അഥ ജന്മ സമാസാദ്യ കുക്കുരഃ ക്രൂരചംഡകഃ.

അംത്യജാതിഷു ജാതോപി ദരിദ്രഃ കുക്ഷിശൂലവാൻ22.

പാദമുദ്യച്ഛതേ വാ യസ്തസ്യ പാദേ ശിലീപദഃ.

ഖംജോ വാ മംദജംഘോ വാ ഖണ്ഡപാദോ ഭവേന്നരഃ23.

പക്ഷവാതേന ചാംഗാനി പ്രകംപംതേ സദൈവ ഹി.

മാതരം പിതരം വിപ്രം സ്നാതകം ച തപസ്വിനമ്24.

ഹത്വാ ഗുരുഗണം ക്രോധാത്കുംഭീപാകേ ചിരം ഭവേത്.

ഉഷിത്വാ ചൈവ ജായേത കീടജാതിഷു തത്പരമ്25.

വിരുദ്ധം പരുഷം വാക്യം യോ വദേദ്ധി ദ്വിജാതിഷു.

അഷ്ടൗ കുഷ്ഠാഃ പ്രജായംതേ തസ്യ ദേഹേ ദൃഢം സുത26.

വിചർചികാഥ ദദ്രൂശ്ച മംഡലഃ ശുക്തി സിധ്മകൗ.

കാലകുഷ്ഠസ്തഥാ ശുക്ലസ്തരുണശ്ചാതിദാരുണഃ27.

തതോ ഭിഷക്പ്രയോഗേ ച പാപാത്പുണ്യം പലായതേ.

അപുണ്യാജ്ജലരേഖേവ തേനൈവ നിധനം വ്രജേത്28.

ഏഷാം മധ്യേ മഹാകുഷ്ഠാസ്ത്രയ ഏവ പ്രകീർതിതാഃ.

കാലകുഷ്ഠസ്തഥാ ശുക്ലസ്തരുണശ്ചാതിദാരുണഃ29.

മഹാപാതകഭാവാനാം ജ്ഞാനാത്സംസർഗതോപി വാ.

അതിപാതകിനാമേവ ത്രയോ ദേഹേ ഭവംതി വൈ30.

സംസർഗാത്സഹസംബംധാദ്രോഗഃ സംചരതേ നൃണാമ്.

ദൂരാത്പരിത്യജേദ്ധീരഃ സ്പൃഷ്ട്വാ സ്നാനം സമാചരേത്31.

പതിതം കുഷ്ഠസംയുക്തം ചാംഡാലം ച ഗവാശിനമ്.

ശ്വാനം രജസ്വലാം ഭില്ലം സ്പൃഷ്ട്വാ സ്നാനം സമാചരേത്32.

ദുരിതസ്യാനുരൂപേണ ദേഹേ കുഷ്ഠാ വ്യവസ്ഥിതാഃ.

ഇഹലോകേ പരത്രൈവാപ്യത്ര നാസ്തി തു സംശയഃ33.

ന്യായേനോപാർജിതാം വൃത്തിം ബ്രഹ്മസ്വം ഹരതേ തു യഃ.

അക്ഷയം നരകം പ്രാപ്യ പുനർജന്മ ന വിദ്യതേ34.

പിശുനോ യസ്തു വിപ്രാണാം രംധ്രാന്വേഷണതത്പരഃ.

തം ദൃഷ്ട്വാപ്യഥവാ സ്പൃഷ്ട്വാ സചേലോ ജലമാവിശേത്35.

ബ്രഹ്മസ്വം പ്രണയാദ്ഭുക്തം ദഹത്യാസപ്തമം കുലമ്.

വിക്രമേണ തു ഭുംജാനോ ദശപൂർവാന്ദശാപരാൻ36.

ന വിഷം വിഷമിത്യാഹുർബ്രഹ്മസ്വം വിഷമുച്യതേ.

വിഷമേകാകിനം ഹംതി ബ്രഹ്മസ്വം പുത്രപൗത്രകമ്37.

മോഹാച്ച മാതരം ഗത്വാ ബ്രാഹ്മണീം ച ഗുരോസ്ത്രിയമ്.

പതിത്വാ രൗരവേ ഘോരേ പുനരുത്പത്തിദുർലഭഃ38.

പതംതി പിതരസ്തസ്യ കുംഭീപാകേഥ താപനേ.

അവീചികാലസൂത്രേ ച മഹാരൗരവരൗരവേ39.

കദാചിദപി വാ തേഷാം നിഷ്കൃതിം നാനുമേനിരേ.

പ്രാണം ഹത്വാ ദ്വിജാതീനാം സ്വയം യാത്യപുനർഭവമ്40.

പതംതി പുരുഷാസ്തസ്യ രൗരവേ ച സഹസ്രശഃ.

നാരദ ഉവാച-.

സർവേഷാമേവ വിപ്രാണാം വധേ ച പാതകം സമമ്41.

വിഷമം വാ കുതസ്തിഷ്ഠേത്തത്ത്വതോ വക്തുമർഹസി.

ബ്രഹ്മോവാച-.

ഹത്വാ വിപ്രം ധ്രുവം പുത്ര പാതകം യദുദാഹൃതമ്42.

ലഭതേ ബ്രഹ്മഹാ ഘോരം വക്തവ്യം ചാപരം ശൃണു.

ലക്ഷകോടിസഹസ്രാണാം ബ്രാഹ്മണാനാം വധം ഭജേത്43.

വേദശാസ്ത്രയുതം ഹത്വാ ശ്രോത്രിയം വിജിതേംദ്രിയമ്.

വിപ്രം ച വൈഷ്ണവം ഹത്വാ തസ്മാദ്ദശഗുണോത്തരമ്44.

സ്വവംശാൻപാതയിത്വാ തു പുനർജന്മ ന വിംദതേ.

ത്രിവേദം സ്നാതകം ഹത്വാ വധസ്യാംതം ന വിന്ദതേ45.

ശ്രോത്രിയം ച സദാചാരം തീർഥമംത്രപ്രപൂതകമ്.

ഈദൃശം ബ്രാഹ്മണം ഹന്തുഃ പാപസ്യാംതോ ന വിദ്യതേ46.

അപകാരം സമുദ്ദിശ്യ ദ്വിജഃ പ്രാണാൻപരിത്യജേത്.

ദൃശ്യതേ യേന ചാന്യേന ബ്രഹ്മഹാ സ ഭവേന്നരഃ47.

വചോഭിഃ പരുഷൈർവൃത്തൈഃ പീഡിതസ്താഡിതോ ദ്വിജഃ.

യമുദ്ദിശ്യ ത്യജേത്പ്രാണാംസ്തമാഹുർബ്രഹ്മഘാതിനമ്48.

ഋഷയോ മുനയോ ദേവാഃ സർവേ ബ്രഹ്മവിദസ്തഥാ.

ദേശാനാം പാർഥിവാനാം ച സ ച വധ്യോ ഭവേദിഹ49.

അതോ ബ്രഹ്മവധം പ്രാപ്യ പിതൃഭിഃ സഹ പച്യതേ.

പ്രായോപവേശകം വിപ്രം ബുധഃ സംമാനയേദ്ധ്രുവമ്50 1.48.50.

ദോഷൈശ്ചാപി വിനിർമുക്തമുദ്ദിശ്യ പ്രാണമുത്സൃജേത്.

സ പ്രലിപ്തോ വധൈർഘോരൈർന തു യം പരികീർതയേത്51.

ആത്മഘാതം ദ്രുമാരോഹം കോടരൈ രൂപജീവിനം.

യഃ കുര്യാദാത്മനോഘാതം സ്വവംശേ ബ്രഹ്മഹാ ഭവേത്52.

ഭ്രൂണം ച ഘാതയേദ്യസ്തു ശിശും വാ ആതുരം ഗുരുമ്.

ബ്രഹ്മഹാ സ്വയമേവ സ്യാന്ന തു യം പരികീർതയേത്53.

മാരയേച്ച സഗോത്രം വാ ബ്രാഹ്മണം ബ്രാഹ്മണാധമഃ.

തസ്യൈവ തദ്ഭവേത്പാപം ന തു യം പരികീർത്തയേത്54.

പീഡയിത്വാ ദ്വിജം ശൂദ്രഃ സ്വകാര്യം ചാപി സാധയേത്.

തത്രാപാപേ ച ശൂദ്രസ്യ പാതകം നാന്യഥാ ഭവേത്55.

താത്കാലിക വധം ഹത്വാ ഹംതാരമാതതായിനം.

ന ച ഹംതാ ച തത്പാപൈർലിപ്യതേ ദ്വിജസത്തമ56.

ആതതായിനമായാംതമപി വേദാംതഗം രണേ.

ജിഘാംസംതം ജിഘാംസേച്ച ന തേന ബ്രഹ്മഹാ ഭവേത്57.

അഗ്നിദോ ഗരദശ്ചൈവ ധനഹാരീ ച സുപ്തഘ്നഃ.

ക്ഷേത്രദാരാപഹാരീ ച ഷഡേതേ ഹ്യാതതായിനഃ58.

ഖലോ രാജവധോദ്യോഗീ പിതൄണാം ച വധേ രതഃ.

അനുയായീ നൃപോ രാജ്ഞശ്ചത്വാരശ്ചാതതായിനഃ59.

തത്ക്ഷണാന്ന മൃതം വിപ്രം പുനർഹംതും ന യുജ്യതേ.

പുർനഹത്വാ വധം ഘോരം ജ്ഞാനാത്പ്രാപ്നോതി നിശ്ചിതം60.

ലോകേ വിപ്രസമോ നാസ്തി പൂജനീയോ ജഗദ്ഗുരുഃ.

ഹത്വാ തം യദ്ഭവേത്പാപം തത്പരം ച ന വിദ്യതേ61.

ദേവവത്പൂജനീയോസൗ ദേവാസുരഗണൈർനരൈഃ.

ബ്രാഹ്മണസ്യ സമോ നാസ്തി ത്രിഷു ലോകേഷു നിശ്ചിതം62.

നാരദ ഉവാച-.

കാം വൃത്തിം സമുപാശ്രിത്യ ജീവിതവ്യം ദ്വിജേന ഹി.

അപാനേനേ സുരശ്രേഷ്ഠ തത്വതോ വക്തുമർഹസി63.

ബ്രഹ്മോവാച-.

അയാചിതാ ച യാ ഭിക്ഷാ പ്രശസ്താ സാ പ്രകീർതിതാ.

ഉഞ്ഛവൃത്തിസ്തതോ ഭദ്രാ സുഭദ്രാ സർവവൃത്തിഷു64.

യാമാശ്രിത്യ മുനിശ്രേഷ്ഠാ ഗച്ഛംതി ബ്രഹ്മണഃ പദമ്.

ദക്ഷിണാ യജ്ഞശേഷാണാം ഗ്രാഹ്യാ യജ്ഞഗതേന ഹി65.

പാഠനം യാജനം കൃത്വാ ഗ്രഹീതവ്യം ധനം ദ്വിജൈഃ.

പാഠയിത്വാ പഠിത്വാ ച കൃത്വാ സ്വസ്ത്യയനം ശുഭം66.

ബ്രാഹ്മണാനാമിദം ജീവ്യം ശിഷ്ടാ വൃത്തിഃ പ്രതിഗ്രഹഃ.

ശാസ്ത്രോപജീവിനോ ധന്യാ ധന്യാ വൃക്ഷോപജീവിനഃ67.

ധന്യാ വൃക്ഷലതാജീവ്യാ വാടീസസ്യോപജീവിനഃ.

അന്ന ജംതു വധേ പാപം തസ്യ ദോഷോപശാംതയേ68.

നവധാന്യാനി ശസ്താനി വിപ്രേഭ്യഃ സംപ്രദാപയേത്.

ന ചേത്പ്രാണിവധേ ഹ്യത്ര ക്ഷീയംതേ ചായുഷോ ധ്രുവം69.

തസ്മാദ്ദദ്യാത്സുബഹൂനി പിതൃദേവദ്വിജാതിഷു.

അഭാവാത്ക്ഷത്രിയാവൃത്തിർബ്രാഹ്മണൈരുപജീവ്യതേ70.

ന്യായയുദ്ധേഷു യോദ്ധവ്യം ചരേദ്വീരവ്രതം ശുഭമ്.

സ തയാ ച ദ്വിജോ വൃത്യാ യദ്ധനം ലഭതേ നൃപാത്71.

പിതൃയജ്ഞാദിദാനേഷു മേധ്യം തദ്ധനമുച്യതേ.

സമഭ്യസേദ്ധനുർവിദ്യാം വേദയുക്താം സദാനഘഃ72.

ശക്തികുംതഗദാഖഡ്ഗ പരിഘാണാം സമംതതഃ.

അശ്വാരോഹം ഗജാരോഹമൈംദ്രജാലമമാനകം73.

രഥഭൂമിഗതം യുദ്ധം യുക്തം സർവത്ര കാരയേത്.

ദ്വിജ ദേവ ധ്രുവാണാം ച സ്ത്രീണാം വൃത്തം തപസ്വിനാമ്74.

സാധു സാധ്വീ ഗുരൂണാം ച നൃപാണാം രക്ഷണാദ്ധ്രുവമ്.

യത്പുണ്യം ലഭ്യതേ ശൂരൈഃ കഥം തദ്ബ്രഹ്മവാദിഭിഃ75.

സർവപാപക്ഷയം കൃത്വാ സോക്ഷയം സ്വർഗമശ്നുതേ.

സമ്മുഖേ ന്യായയുദ്ധേ ച പതംതി ബ്രാഹ്മണാ രണേ76.

തേ വ്രജംതി പരം സ്ഥാനം ന ഗമ്യം ബ്രഹ്മവാദിനാം.

ധർമയുദ്ധസ്യ യദ്വൃത്തം ശൃണു പുണ്യം യഥാർഥതഃ77.

സംമുഖേന പ്രയുധ്യംതേ ന ച ഗച്ഛംതി കാതരം.

ന ഭഗ്നം പൃഷ്ഠതോ ഘ്നംതി നിഃശസ്ത്രം പ്രപലായിതമ്78.

അയുധ്യമാനം ഭീരും ച പതിതം ഗതകല്മഷം.

അസച്ഛൂദ്രം സ്തുതിപ്രീതമാഹവേ ശരണാഗതമ്79.

ഹത്വാ ച നരകം യാംതി ദുർവൃത്താ ജയകാംക്ഷിണഃ.

ഏഷാ ച ക്ഷത്ത്രിയാ വൃത്തിഃ സദാചാരൈസ്തു ഗീയതേ80.

യാമാശ്രിത്യ ദിവം യാംതി സർവക്ഷത്രിയകുംജരാഃ.

ധർമയുദ്ധേ ശുഭോ മൃത്യുഃ സംമുഖേ ക്ഷത്ത്രിയസ്യ ച81.

അത്ര പൂതോ ഭവേത്സോപി സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ.

സ തിഷ്ഠേത്സ്വർഗലോകേ ച പ്രാസാദേ രത്നഭൂഷിതേ82.

ജാംബൂനദമയസ്തംഭേ രത്നഭൂഷിതഭൂതലേ.

ഇഷ്ടദ്രവ്യൈഃ സുസംപൂർണേ ദിവ്യവസ്ത്രോപശോഭിതേ83.

പുരതഃ കല്പവൃക്ഷാശ്ച തിഷ്ഠംതി സർവദായിനഃ.

വാപീകൂപതടാകാദ്യൈരുദ്യാനൈരുപശോഭിതേ84.

യൗവനാഢ്യാശ്ച സേവംതേ തം ദേവപുരകന്യകാഃ.

തസ്യാഗ്രതോ മുദാ നിത്യം നൃത്യംത്യപ്സരസാം ഗണാഃ85.

ഗീതം ഗായംതി ഗംധർവാ ദേവാശ്ച സ്തുതിപാഠകാഃ.

ഏവം ക്രമേണ കല്പാംതേ സാർവഭൗമോ ഭവേന്നൃപഃ86.

സർവഭോഗൈകകർതാ ച നീരുങ്മന്മഥവിഗ്രഹഃ.

തസ്യ പത്ന്യഃ പ്രരൂപാഢ്യാഃ സദൈവ യൗവനാന്വിതാഃ87.

ധർമശീലാഃ സുതാഃ ശുഭ്രാഃ സമൃദ്ധാഃ പിതൃസംമതാഃ.

ഏവം ക്രമേണ ഭുംജംതി സപ്തജന്മസു ക്ഷത്രിയാഃ88.

അന്യായേന തു യോദ്ധാരസ്തിഷ്ഠംതി നരകേ ചിരമ്.

ഏവം ച ക്ഷത്രിയാ വൃത്തിർബ്രാഹ്മണൈരുപജീവ്യതേ89.

വൈശ്യൈഃ ശൂദ്രൈസ്തഥാന്യൈശ്ച അംത്യജൈർമ്ലേച്ഛജാതിഭിഃ.

യേ ച യോധാഃ പ്രയുധ്യംതേ ന്യായയുദ്ധേന സർവദാ90.

തേപി യാംതി പരം സ്ഥാനം സർവേ വർണാ ദ്വിജാതയഃ.

ന ശൂരോ യോ ദ്വിജോ ഭീരുരസ്ത്രശസ്ത്രവിവർജിതഃ91.

വിപത്തൗ വൈശ്യവൃതിം ച കാരയേദ്ദ്വിജസത്തമഃ.

വൈശ്യവൃത്തിം വണിഗ്ഭാവം കൃഷിം ചൈവ തഥാപരൈഃ92.

കാരയേത്കൃഷിവാണിജ്യം വിപ്രകർമ ന ച ത്യജേത്.

വണിഗ്ഭാവാന്മൃഷാത്യുക്തൗ ദുർഗതിം പ്രാപ്നുയാദ്ദ്വിജഃ.

ആർദ്രദ്രവ്യം പരിത്യജ്യ ബ്രാഹ്മണോ ലഭതേ ശിവമ്.

സമുത്പാദ്യ തതോ വൃത്തിം ദദ്യാദ്വിപ്രായ സർവശഃ94.

പിതൃയജ്ഞേ തഥാ ചാഗ്നൗ ജുഹുയാദ്വിധിവദ്ദ്വിജഃ.

തുല്യേസത്യം ന കർത്തവ്യം തുലാധർമപ്രതിഷ്ഠിതാ95.

ഛലഭാവം തുലേ കൃത്വാ നരകം പ്രതിപദ്യതേ.

അതുലം ചാപി യദ്രവ്യം തത്ര മിഥ്യാ പരിത്യജേത്96.

ഏവം മിഥ്യാ ന കർത്തവ്യാ മൃഷാ പാപപ്രസൂതികാ.

നാസ്തി സത്യാത്പരോധർമോ നാനൃതാത്പാതകം പരമ്97.

അതഃ സർവേഷു കാര്യേഷു സത്യമേവ വിശിഷ്യതേ.

അശ്വമേധസഹസ്രം തു സത്യം ച തുലയാ ധൃതമ്98.

അശ്വമേധസഹസ്രാദ്ധി സത്യമേവ വിശിഷ്യതേ.

യോ വദേത്സർവകാര്യേഷു സത്യം മിഥ്യാ പരിത്യജേത്99.

സ നിസ്തരതി ദുർഗാണി സ്വർഗമക്ഷയമശ്നുതേ.

വാണിജ്യം കാരയേദ്വിപ്രോ മിഥ്യാ്വശ്യം പരിത്യജേത്100 1.48.100.

വൃദ്ധിം ച നിക്ഷിപേത്തീർഥേ സ്വയം ശേഷം തു ഭോജയേത്.

ദേഹക്ലേശാത്തത്സഹസ്രഗുണം ഭവതി സർവദാ101.

അർഥാർജനവിധൗ മർത്യാ വിശംതി വിഷമേ ജലേ.

കാംതാരമടവീം ചൈവ ശ്വാപദൈഃ സേവിതാം തഥാ102.

ഗിരിം ഗിരിഗുഹാം ദുർഗാം മ്ലേച്ഛാനാം ശസ്ത്രപാതിനാമ്.

ഗൃഹം പ്രതിഭയം സ്ഥാനം ധനലോഭാത്സമംതതഃ103.

സുതദാരാൻപരിത്യജ്യ ദൂരം ഗച്ഛംതി ലോഭിനഃ.

സ്കംധേ ഭാരം വഹംത്യന്യേ തര്യാം ചക്രേ നിപാതനൈഃ104.

ക്ഷേപണീഭിർമഹാദുഃഖൈസ്സദാ പ്രാണവ്യയേന ച.

അർഥസ്യ സംചയഃ പുത്ര പ്രാണാത്പ്രിയതരോ മഹാൻ105.

ഏഭിർന്യായാർജിതം വിത്തം വണിഗ്ഭാവേന യത്നതഃ.

പിതൃദേവദ്വിജാതിഭ്യോ ദത്തം ചാക്ഷയമശ്നുതേ106.

ഏതൗ ദോഷൗ മഹാംതൗ ച വാണിജ്യേ ലാഭകർമണി.

ലോഭാനാമപരിത്യാഗോ മൃഷാ ഗ്രാഹ്യശ്ച വിക്രയഃ107.

ഏതൗ ദോഷോ പരിത്യജ്യ കുര്യാദർഥാർജനം ബുധഃ.

അക്ഷയം ലഭതേ ദാനാദ്വണിഗ്ദോഷൈർന ലിപ്യതേ108.

പുണ്യകർമരതോ വിപ്രഃ കൃഷിം ഹി പരികാരയേത്.

വാഹയേദ്ദിവസസ്യാർധം ബലീവർദചതുഷ്ടയമ്109.

അഭാവാത്ത്രിതയം ചൈവ അവിശ്രാമം ന കാരയേത്.

ചാരയേച്ച തൃണ്യേ്ച്ഛിന്നൈ ചോരവ്യാഘ്രവിവർജിതേ110.

ദദ്യാദ്ഘാസം യഥേഷ്ടം ച നിത്യമാതർപയേത്സ്വയമ്.

ഗോഷ്ഠം ച കാരയേത്തസ്യ കിംചിദ്വിഘ്നവിവർജിതമ്111.

സദാ ഗോമയമൂത്രാഭ്യാം വിഘസൈശ്ച വിവർജിതമ്.

ന മലം നിക്ഷിപേദ്ഗോഷ്ഠേ സർവദേവനികേതനേ112.

ആത്മനഃ ശയനീയസ്യ സദൃശം കാരയേദ്ബുധഃ.

സമം നിർവാപയേദ്യത്രാച്ഛീതവാതരജസ്തഥാ113.

പ്രാണസ്യ സദൃശം പശ്യേദ്ഗാം ച സാമാന്യവിഗ്രഹമ്.

അസ്യ ദേഹേ സുഖംദുഃഖം തഥാ തസ്യൈവ കല്പതേ114.

അനേന വിധിനാ യസ്തു കൃഷികർമാണി കാരയേത്.

സ ച ഗോവാഹനൈർദോഷൈർന ലിപ്യേത ധനീ ഭവേത്115.

ദുർബലം പീഡയേദ്യസ്തു തഥൈവ ഗദസംയുതമ്.

അതിബാലാതിവൃദ്ധം ച സ ഗോഹത്യാം സമാലഭേത്116.

വിഷമം വാഹയേദ്യസ്തു ദുർബലം സബലം തഥാ.

സ ഗോഹത്യാസമം പാപം പ്രാപ്നോതീഹ ന സംശയഃ117.

യോ വാഹയേദ്വിനാ സസ്യം ഖാദംതം ഗാം നിവാരയേത്.

മോഹാത്തൃണം ജലം വാപി സ ഗോഹത്യാസമം ലഭേത്118.

സംക്രാംത്യാം പൗർണമാസ്യാം ചാമാവാസ്യായാം തഥൈവ ച.

ഹലസ്യ വാഹനാത്പാപം ഗവാമയുതഹത്യയാ119.

അമൂഷു പൂജയേദ്യസ്തു സിതൈശ്ചിത്രാദിഭിർനരഃ.

കജ്ജലൈഃ കുസുമൈസ്തൈലൈഃ സോക്ഷയം സ്വർഗമശ്നുതേ120.

ഘാസമുഷ്ടിം പരഗവേ യോ ദദാതി സദാഹ്നികമ്.

സർവപാപക്ഷയസ്യസ്യ സ്വർഗം ചാക്ഷയമശ്നുതേ121.

യഥാ വിപ്രസ്തഥാ ഗൗശ്ച ദ്വയോഃ പൂജാഫലം സമമ്.

വിചാരേ ബ്രാഹ്മണോ മുഖ്യോ നൃണാം ഗാവഃ പശൗ തഥാ122.

നാരദ ഉവാച-.

വിപ്രോ ബ്രഹ്മമുഖേ ജാതഃ കഥിതോ മേ ത്വയാനഘ.

കഥം ഗോഭിഃ സമോ നാഥ വിസ്മയോ മേ വിധേ ധ്രുവമ്123.

ബ്രഹ്മോവാച-.

ശൃണു ചാത്ര യഥാതഥ്യം ബ്രാഹ്മണാനാം ഗവാം യഥാ.

ഏകപിംഡക്രിയൈക്യം തു പുരുഷൈർനിർമിതം പുരാ124.

പുരാ ബ്രഹ്മമുഖോദ്ഭൂതം കൂടം തേജോമയം മഹത്.

ചതുർഭാഗപ്രജാതം തദ്വേദോഗ്നിർഗൗർദ്വിജസ്തഥാ125.

പ്രാക്തേജഃ സംഭവോ വേദോ വഹ്നിരേവ തഥൈവ ച.

പരതോ ഗൗസ്തഥാ വിപ്രോ ജാതശ്ചൈവ പൃഥക്പൃഥക്126.

തത്ര സൃഷ്ടാ മയാ ചാദൗ വേദാശ്ചത്വാര ഏകശഃ.

സ്ഥിത്യർഥം സർവലോകാനാം ഭുവനാനാം സമംതതഃ127.

അഗ്നിർഹവ്യാനി ഭുംജീത ദേവഹേതോസ്തഥാ ദ്വിജഃ.

ആജ്യം ഗോപ്രഭവം വിദ്ധി തസ്മാദേതേ പ്രസൂതകാഃ128.

ന സംതി യദി ലോകേഷു ചത്വാരോമീ മഹത്തരാഃ.

തദാഖിലം ച ഭുവനം നഷ്ടം സ്ഥാവരജംഗമമ്129.

ഏഭിർധൃതാഃ സദാ ലോകാഃ പ്രതിഷ്ഠംതി സ്വഭാവതഃ.

സ്വഭാവോ ബ്രഹ്മരൂപോസാവേതേ ബ്രഹ്മമയാഃ സ്മൃതാഃ130.

തസ്മാദ്ഗൗഃ പൂജനീയോസൗ വിപ്ര ദേവാസുരൈരപി.

ഉദാരഃ സർവകാര്യേഷു ജാതസ്തഥ്യോ ഗുണാകരഃ131.

സർവദേവമയഃ സാക്ഷാത്സർവസത്വാനുകംപകഃ.

അസ്യ കാര്യം മയാ സൃഷ്ടം പുരൈവ പോഷണം പ്രതി132.

അതഏവ മയാ ദത്തം വരം ചാതിസുശോഭനമ്.

ഏകജന്മനി തേ മോക്ഷസ്തവാസ്ത്വിതി വിനിശ്ചിതമ്133.

അത്രൈവ യേ മൃതാ ഗാവസ്ത്വാഗച്ഛംതി മമാലയമ്.

പാപസ്യ കണമാത്രം തു തേഷാം ദേഹേന തിഷ്ഠതി134.

ദേവീ ഗൗർധേനുകാ ദേവാശ്ചാദിദേവീ ത്രിശക്തികാ.

പ്രസാദാദ്യസ്യ യജ്ഞാനാം പ്രഭവോ ഹി വിനിശ്ചിതഃ135.

ഗവാം സർവപവിത്രാണി പുനംതി സകലം ജഗത്.

മൂത്രം ഗോർഗോമയം ക്ഷീരം ദധിസർപിസ്തഥൈവ ച136.

അമീഷാം ഭക്ഷണേ പാപം ന തിഷ്ഠതി കലേവരേ.

തസ്മാദ്ഘൃതം ദധി ക്ഷീരം നിത്യം ഖാദംതി ധാർമികാഃ137.

വിശിഷ്ടം സർവദ്രവ്യേഷു ഗവ്യമിഷ്ടം പരം ശുഭമ്.

യസ്യാസ്യേ ഭോജനം നാസ്തി തസ്യ മൂർതിസ്തു പൂതികാ138.

അന്നാദ്യം പംചരാത്രേണ സപ്തരാത്രേണ വൈ പയഃ.

ദധി വിംശതിരാത്രേണ ഘൃതം സ്യാന്മാസമേകകമ്139.

അഗവ്യൈര്യസ്തു ഭുംക്തേ വൈ മാസമേകം നിരംതരമ്.

ഭോജനേ തസ്യ മർത്യസ്യ പ്രേതാഃ ഖാദംതി ചൈവ ഹി140.

പരമാന്നം പരം ശുദ്ധം സ്വിന്നം ചാതപതണ്ഡുലൈഃ.

ഭുക്ത്വാ തു യത്കൃതം പുണ്യം കോടികോടിഗുണം ഭവേത്141.

അന്യച്ചാപി ച യദ്ദ്രവ്യം ഹവിഷ്യം ശാസ്ത്രനിർമിതമ്.

തദ്ഭുക്തവാ യത്കൃതം കർമ സർവം ലക്ഷഗുണം ഭവേത്142.

നിരാമിഷം ച യത്കിംചിത്തസ്മാദ്യദ്യത്ഫലം ലഭേത്.

തസ്മാദ്ഗൗഃ സർവകാര്യേഷു ശസ്ത ഏകോ യുഗേയുഗേ143.

സർവദാ സർവകാമേഷു ധർമകാമാർഥമോക്ഷദഃ.

നാരദ ഉവാച-.

കേഷു കിം വാ പ്രയോഗേണ പരം പുണ്യം പ്രകീർതിതം144.

വദ തത്സർവലോകേശ യഥാ ജാനാമി തത്വതഃ.

ബ്രഹ്മോവാച.

സകൃത്പ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ ഗോധനം ചാഭിവംദയേത്145.

സർവപാപൈർവിനിർമുക്തഃ സ്വർഗം ചാക്ഷയമശ്നുതേ.

സുരാചാര്യോ യഥാ വംദ്യഃ പൂജ്യോസൗ മാധവോ യഥാ146.

സപ്തപ്രദക്ഷിണം കൃത്വാ ചൈശ്വര്യാത്പാകശാസനഃ.

കല്യ ഉത്ഥായ ഗോമധ്യേ പാത്രം ഗൃഹ്യ സഹോദകമ്147.

നിഷിംചേദ്യോ ഗവാം ശൃംഗം മസ്തകേനൈവ തജ്ജലമ്.

പ്രതീച്ഛേത നിരാഹാരസ്തസ്യ പുണ്യം നിബോധത148.

ശ്രൂയംതേ യാനി തീർഥാനി ത്രിഷു ലോകേഷു നാരദ.

സിദ്ധചാരണയുക്താനി സേവിതാനി മഹർഷിഭിഃ149.

അഭിഷേകസ്സമസ്തേഷാം ഗവാം ശൃംഗോദകസ്യ ച.

പ്രാതരുത്ഥായ യോ മർത്യഃ സ്പൃശേദ്ഗാം ച ഘൃതം മധു150 1.48.150.

സർഷപാംശ്ച പ്രിയംഗൂംശ്ച കല്മഷാത്പ്രതിമുച്യതേ.

ഘൃതക്ഷീരപ്രദാ ഗാവോ ഘൃതയോന്യോ ഘൃതോദ്ഭവാഃ151.

ഘൃതനദ്യോ ഘൃതാവർതാസ്താ മേ സംതു സദാ ഗൃഹേ.

ഘൃതം മേ സർവഗാത്രേഷു ഘൃതം മേ മനസി സ്ഥിതമ്152.

ഗാവോ മമാഗ്രതോ നിത്യം ഗാവഃ പൃഷ്ഠത ഏവ ച.

ഗാവശ്ച സർവഗാത്രേഷു ഗവാംമധ്യേ വസാമ്യഹമ്153.

ഇത്യാചമ്യ ജപേന്മംത്രം സായംപ്രാതരിദം ശുചിഃ.

സർവപാപക്ഷയസ്തസ്യ സ്വർലോകേ പൂജിതോ ഭവേത്154.

യഥാ ഗൗശ്ച തഥാ വിപ്രോ യഥാവിപ്രസ്തഥാ ഹരിഃ.

ഹരിര്യഥാ തഥാ ഗംഗാ ഏതേന ഹ്യവൃഷാഃ സ്മൃതാഃ155.

ഗാവോ ബംധുർമനുഷ്യാണാം മനുഷ്യാ ബാംധവാ ഗവാമ്.

ഗൗശ്ച യസ്മിൻഗൃഹേ നാസ്തി തദ്ബംധുരഹിതം ഗൃഹമ്156.

ഗോമുഖേ ചാശ്രിതാ വേദാഃ സഷഡംഗപദക്രമാഃ.

ശൃംഗയോശ്ച സ്ഥിതൗ നിത്യം സഹൈവ ഹരികേശവൗ157.

ഉദരേ്വസ്ഥിതഃ സ്കംദഃ ശീർഷേ ബ്രഹ്മാ സ്ഥിതഃ സദാ.

വൃഷദ്ധ്വജോ ലലാടേ ച ശൃംഗാഗ്ര ഇംദ്ര ഏവ ച158.

കർണയോരശ്വിനൗ ദേവൗ ചക്ഷുഷോശ്ശശിഭാസ്കരൗ.

ദംതേഷു ഗരുഡോ ദേവോ ജിഹ്വായാം ച സരസ്വതീ159.

അപാനേ സർവതീർഥാനി പ്രസ്രാവേ ചൈവ ജാഹ്നവീ.

ഋഷയോ രോമകൂപേഷു മുഖതഃ പൃഷ്ഠതോ യമഃ160.

ധനദോ വരുണശ്ചൈവ ദക്ഷിണം പാർശ്വമാശ്രിതൗ.

വാമപാർശ്വേ സ്ഥിതാ യക്ഷാസ്തേജസ്വംതോ മഹാബലാഃ161.

മുഖമധ്യേ ച ഗംധർവാ നാസാഗ്രേ പന്നഗാസ്തഥാ.

ഖുരാണാം പശ്ചിമേ പാർശ്വേഽപ്സരസശ്ച സമാശ്രിതാഃ162.

ഗോമയേ വസതേ ലക്ഷ്മീർഗോമൂത്രേ സർവമംഗലാ.

പാദാഗ്രേ ഖേചരാ വേദ്യാ ഹംഭാശബ്ദേ പ്രജാപതിഃ163.

ചത്വാരഃ സാഗരാഃ പൂർണാ ധേനൂനാം ച സ്തനേഷു വൈ.

ഗാം ച സ്പൃശതി യോ നിത്യം സ്നാതോ ഭവതി നിത്യശഃ164.

അതോ മർത്യഃ പ്രപുഷ്ടൈസ്തു സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ.

ഗവാം രജഃ ഖുരോദ്ധൂതം ശിരസാ യസ്തു ധാരയേത്165.

സ ച തീർഥജലേ സ്നാതഃ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ.

നാരദ ഉവാച-.

ഗവാം ച ദശവർണാനാം കസ്യ ദാനേ ച കിംഫലമ്166.

ബ്രൂഹി തത്ത്വം ഗുരുശ്രേഷ്ഠ പരമേഷ്ഠിൻപ്രിയം യദി.

ബ്രഹ്മോവാച-.

ശ്വേതാം ഗാം ബ്രാഹ്മണേ ദത്വാ മാനവശ്ചേശ്വരോ ഭവേത്167.

പ്രാസാദേ വസതേ നിത്യം ഭോഗീ ച സുഖമേധതേ.

ധൂമ്രാ തു സ്വർഗകാംതാര സംസാരേ പാപമോക്ഷിണീ168.

അക്ഷയം കപിലാദാനം കൃഷ്ണാം ദത്വാ ന സീദതി.

പാംഡുരാ ദുർലഭാ ലോകേ ഗൗരീ ച കുലനംദിനീ169.

രക്താക്ഷീ രൂപകാമസ്യ ധനകാമസ്യ നീലികാ.

ഏകാം ച കപിലാം ദത്വാ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ170.

യത്തു ബാല്യകൃതം പാപം യൗവനേ വാർധകേ കൃതമ്.

വാചാകൃതം കർമകൃതം മനസാ യത്പ്രചിംതിതം171.

അഗമ്യാഗമനം ചൈവ മിത്രദ്രോഹേ ച പാതകമ്.

മാനകൂടം തുലാകൂടം കന്യാനൃതം ഗവാനൃതമ്172.

സർവം ച നാശയേത്ക്ഷിപ്രം കപിലാം യഃ പ്രയച്ഛതി.

ദശയോജനവിസ്തീർണാ മഹാപാരാ മഹാനദീ173.

നാരാ ച ജലകാംതാരേ പ്രസൃതേ ചോദകാർണവേ.

യാവദ്വത്സസ്യ ദ്വൗ പാദൗ മുഖം യാവന്ന ജായതേ174.

താവദ്ഗൗഃ പൃഥിവീ ജ്ഞേയാ യാവദ്ഗർഭം ന മുംചതി.

സുവർണശൃംഗീം വസ്ത്രാഢ്യാം സർവാലംകാരഭൂഷിതാമ്175.

താമ്രപൃഷ്ഠീം രൗപ്യഖുരാം തഥാ കാംസ്യോപദോഹനാമ്.

ശോഭിതാം ഗംധപുഷ്പൈശ്ച സർവാലംകാരഭൂഷിതാം176.

ഈദൃശീം കപിലാം ദദ്യാദ്ദ്വിജാതൗ വേദപാരഗേ.

സർവപാപക്ഷയസ്തസ്യ വിഷ്ണുലോകേഽച്യുതോ ഭവേത്177.

തസ്യാം തു ദുഹ്യമാനായാം ഭൂമൗ പതംതി ബിംദവഃ.

ആരാമാദി വിജായംതേ ബഹുപുഷ്പഫലോത്തമാഃ178.

യത്ര കാമഫലാ വൃക്ഷാ നദ്യഃ പായസകർദമാഃ.

പ്രാസാദാശ്ചാപി സൗവർണാസ്തത്ര ഗച്ഛംതി ഗോപ്രദാഃ179.

ദശധേനൂശ്ച യോ ദദ്യാദേകം ചൈവ ധുരംധരം.

സമാനം തു ഫലം പ്രോക്തം ബ്രഹ്മണാ സമുദാഹൃതമ്180.

ഏകം ച ദശഭിർദദ്യാത്സഹസ്രാണാം ശതം ഫലമ്.

തസ്യാനുസാരതോ വേദ്യം ഫലം നാരദ യത്നതഃ181.

പിതൄനുദ്ദിശ്യ യഃ പുത്രോ വൃഷം ച മോക്ഷയേദ്ഭുവി.

പിതരോ വിഷ്ണുലോകേഷു മഹീയംതേ യഥേപ്സിതമ്182.

ചതസ്രോ വത്സതര്യശ്ച ഏകസ്യൈവ വൃഷസ്യ ച.

മോക്ഷ്യംതേ സർവതഃ പുത്ര വിധിരേഷ സനാതനഃ183.

യാവംതി ചൈവ രോമാണി തസ്യ താസാം ച സർവശഃ.

താവദ്വർഷസഹസ്രാണി സ്വർഗം ഭുജംതി മാനവാഃ184.

ലാംഗൂലേന വൃഷോ യച്ച ജലം ചോത്ക്ഷിപതി ധ്രുവം.

തത്തോയം തു സഹസ്രാബ്ദം പിതൄണാമമൃതം ഭവേത്185.

ഖുരേണ കർഷയേദ്ഭൂമിം തതോ ലോഷ്ഠം ച കർദമഃ.

പിതൃഭ്യശ്ച സ്വധാ തത്ര ലക്ഷകോടിഗുണം ഭവേത്186.

വിദ്യമാനേ ച ജനകേ യദി മാതാ വിനശ്യതി.

ചംദനേനാംകിതാ ധേനുസ്തസ്യാഃ സ്വർഗായ ദീയതേ187.

ദാതാ ചൈവ പിതൄണാം ച ഋണം ചൈവ പ്രമുംചതി.

അക്ഷയം ലഭതേ സ്വർഗം പൂജിതോ മഘവാ യഥാ188.

സർവലക്ഷണസംയുക്താ തരുണാ ഗൗഃ പയസ്വിനീ.

സമാപ്രസൂതികാ ഭദ്രാ സാ ച ഗൗഃ പൃഥിവീ സ്മൃതാ189.

തസ്യ ദാനേന മംത്രസ്യ പൃഥ്വീദാനസമം ഫലം.

ശതക്രതുസമോ മർത്യഃ കുലമുദ്ധരതേ ശതം190.

ഗവാം ച ഹരണം കൃത്വാ മൃതേ ഗോരഥവത്സകേ.

ക്രിമിപൂർണേ സ കൂപേ ച തിഷ്ഠേദാഭൂതസംപ്ലവം191.

ഗവാം ചൈവ വധം കൃത്വാ പിതൃഭിഃ സഹ പച്യതേ.

രൗരവേ നരകേ ഘോരേ താവത്കാലം പ്രതിക്രിയാ192.

ഗോപ്രചാരപ്രഭഗ്നശ്ച ഷംഢവാഹനബംധനഃ.

അക്ഷയം നരകം പ്രായാൻപുനർജന്മനി ജന്മനി193.

സകൃച്ച ശ്രാവയേദ്യസ്തു കഥാം പുണ്യതമാമിമാം.

സർവപാപക്ഷയസ്തസ്യ ദേവൈശ്ച സഹ മോദതേ194.

യ ഇദം ശൃണുയാദ്വാപി പരം പുണ്യതമം മഹത്.

സപ്തജന്മകൃതാത്പാപാന്മുച്യതേ തത്ക്ഷണേന ഹി195.

ഇതി ശ്രീപാദ്മപുരാണേ പ്രഥമേ സൃഷ്ടിഖംഢേ ഗോമാഹാത്മ്യം നാമാഷ്ടചത്വാരിംശത്തമോഽധ്യായഃ48.
